

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny

**Zespołu Szkolno- Przedszkolnego
im. Kornela Makuszyńskiego
w Kalei**

do realizacji w latach 2017-2020

Spis treści

- 1. Wstęp**
- 2. Podstawy prawne**
- 3. Adresaci programu**
- 4. Diagnoza potrzeb**
- 5. Cel główny**
- 6. Cele szczegółowe**
- 7. Sylwetka absolwenta szkoły**
- 8. Zadania realizowane w ramach programu**
- 9. Ewaluacja programu**

1. Wstęp

Wizją naszej szkoły jest wychowanie człowieka kulturalnego, odpowiedzialnego, aktywnego, twórczego, wrażliwego, otwartego na potrzeby drugiego człowieka, mającego poczucie więzi ze swoim regionem, ze swoją Ojczyzną, człowieka prawego i tolerancyjnego.

Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Kornela Makuszyńskiego w Kalei to RODZINNO – ŚRODOWISKOWA SZKOŁA SUKCESU, która bazując na najbardziej wartościowych dokonaniach przeszłości śmiało kroczy w przyszłość.

- rozwija to, co najlepsze
- usprawnia to, co sprawdzone
- czerpie z tego, co niesie przyszłość
- spełnia zmieniające się oczekiwania wszystkich stron społeczności szkolnej

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną placówką przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności za własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami i członkami swojej „małej ojczyzny” z poszanowaniem kultury i tradycji. Szczególnie zadbamy o ich rozwój fizyczny i psychiczny, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia.

Szkolny Program Wchowawczo - Profilaktyczny został skonstruowany w oparciu o diagnozę potrzeb w zakresie wychowania, opieki i profilaktyki. Diagnoza ta została przeprowadzona wśród uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli. Badania w formie wywiadów zostały przeprowadzone w sierpniu 2017- wśród nauczycieli oraz we wrześniu 2017 – wśród uczniów i ich rodziców. Dokonano także analizy dokumentacji szkolnej. Niniejszy program opracowany został na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji dydaktyczno - wychowawczej w szkole, dzięki wnioskowi z ewaluacji Szkolnego Programu Profilaktyki oraz Programu Wychowawczego Szkoły z lat ubiegłych oraz przy użyciu niżej wymienionych narzędzi:

- obserwacja i analiza działań prowadzonych w szkole
- analiza dokumentacji z uczestnictwa w realizowanych dotychczas programach

profilaktycznych w szkole

Na podstawie wyników badań diagnostycznych określono czynniki chroniące i czynniki ryzyka, cele programu, sylwetkę absolwenta szkoły oraz szczegółowe zadania do realizacji w bieżącym roku szkolnym obejmujące sfery rozwoju: fizyczną, emocjonalną, intelektualną oraz duchową i społeczną. Opracowano także strategię ewaluacyjną programu.

Program odpowiada na realne problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole, klasie szkolnej i środowisku. Obejmuje on swoim działaniem wszystkich uczniów, rodziców i nauczycieli Zespołu Szkolno – Przedszkolnego im. Kornela Makuszyńskiego w Kalei. Uwzględnia problemy osobiste i rodzinne uczestników, zakłada współpracę ze specjalistami z zewnątrz oraz instytucjami wspierającymi szkołę. Program obejmuje cały cykl kształcenia dziecka.

Szkolny Program Wchowawczo - Profilaktyczny w swoich założeniach ma na celu wspomóc wychowawczą rolę rodziców, dostarczać wiedzy i przykładów na temat przestrzegania norm współżycia społecznego oraz przygotować uczniów do życia w dorosłym świecie jako ludzi odpowiedzialnych za swoje zachowania.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny został oparty na założeniu, że w naszej szkole to właśnie uczeń jest najważniejszy, jest podmiotem wszelkich oddziaływań dydaktycznych, opiekuńczych, wychowawczych i profilaktycznych.

Aby oddziaływania te były skuteczne muszą być realizowane nie tylko przez nauczycieli, ale także przez rodziców uczniów, jak i przez samych uczniów. W tym zakresie współpracujemy także z Powiatową Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Kłobucku, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Gminą Wręczyca Wielka, Komendą Policji w Kłobucku, komisariatem rejonowym Policji, Sądem Rodzinnym, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej i innymi instytucjami wspierającymi działania szkoły.

2. Podstawy prawne

- Akty prawne Konwencji Praw Dziecka,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe (Dz.U z 2017, poz. 59),
- Ustawa o Systemie Oświaty,
- Karta Nauczyciela,

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 roku w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 roku Nr 61, poz. 624 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

3. Adresaci programu

- Uczniowie Zespołu Szkolno- Przedszkolnego im. Kornela Makuszyńskiego w Kalei
- Rodzice uczniów
- Nauczyciele i inni pracownicy szkoły

4. Diagnoza potrzeb

Diagnoza została oparta na analizie:

- Wyników badań przeprowadzonych w formie wywiadów skierowanych do uczniów, ich rodziców i nauczycieli
- Zestawienia z arkuszy klasyfikacyjnych
- Opinii i orzeczeń wydanych przez poradnie psychologiczno – pedagogiczne
- Informacji zawartych w teczkach uczniów
- Dzienników zajęć z udzielanej pomocy psychologiczno - pedagogicznej

- Uwag o zachowaniu uczniów w dziennikach lekcyjnych
- Wniosków z obserwacji poczynionych przez nauczycieli podczas lekcji i dyżurów
- Dokumentacji z uczestnictwa w realizowanych dotychczas programach profilaktycznych w szkole

Czynniki chroniące:

- Organizowane w szkole zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań
- Dobre relacje między uczniami i nauczycielami
- Brak agresji wśród uczniów na korytarzach szkolnych
- Monitorowanie przez nauczycieli zachowania uczniów
- Przestrzeganie przez nauczycieli zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach dostarczanych przez uczniów
- Stała współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną

Czynniki ryzyka:

- Słaba znajomość przez uczniów swoich obowiązków i praw
- Duża liczba uczniów z trudnościami szkolnymi i rodzinnymi
- Zagrożenia wynikające z niewłaściwego korzystania z technologii informacyjnej przez uczniów

5. Cel główny

Wspieranie ucznia ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, organizowanie działań z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Wspomaganie wszechstronnego, harmonijnego rozwoju ucznia. Zapobieganie

występowaniu niekorzystnych symptomów zagrażających prawidłowemu rozwojowi ucznia. Kształtowanie postaw i zachowań społecznie pożądaných poprzez zintegrowane działania nauczycieli, uczniów i rodziców.

6. Cele szczegółowe

- Kształtowanie hierarchii systemu wartości
- Kształtowanie dojrzałości życiowej uczniów
- Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.
- Kształtowanie u uczniów postaw i umiejętności warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie:
 - Umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji,
 - Umiejętność pracy zespołowej,
 - Umiejętność właściwego odbioru i wykorzystania mediów,
 - Rozwijanie u ucznia postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu, wolnego od uzależnień,
 - Kształtowanie postaw sprzyjających dalszemu rozwojowi indywidualnemu społecznemu, takich jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej,
 - Kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania dla innych kultur i tradycji,
 - Kształtowanie postawy dążenia do poznania praw i obowiązków ucznia, obywatela, człowieka.
- Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy i umiejętności niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej.
- Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie postaw sprzyjających jego wdrażaniu w skali lokalnej, krajowej oraz globalnej.

- Upowszechnianie wśród uczniów wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno – komunikacyjnych i sytuacji nadzwyczajnych
- Zapobieganie postawom wszelkiej dyskryminacji.
- Kształtowanie umiejętności bycia asertywnym, unikania konfliktów, dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne,
- Wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach uzyskania pomocy,
- Wspieranie dzieci z ubogich i zaniedbanych środowiskowo rodzin,
- Kształtowanie umiejętności stosowania pozytywnych wzorców zachowań,
- Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności społecznych uczniów,
- Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- Kształtowanie krytycznego myślenia w podejmowaniu trudnych decyzji,
- Poszerzenie wiedzy nauczycieli, wychowawców, rodziców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychotropowych.

7. Sylwetka absolwenta szkoły

Absolwent szkoły podstawowej bardzo dobrze funkcjonuje w swoim naturalnym otoczeniu: w domu i w szkole. Pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi. Traktuje naukę jako coś oczywistego, czasem nawet atrakcyjnego, choć na ogół nie uczy się bezkrytycznie wszystkiego. Ma określony, dość szeroki krąg zainteresowań, którym poświęca swój czas i które stara się rozwijać.

Sylwetka absolwenta szkoły:

- Ma uporządkowany system wartości, wierzy w swoje możliwości i zdolności,
- Zna normy społeczne moralne, prawne, religijne i zgodnie z nimi postępuje,
- Jest kulturalny,
- Zna swoje słabe i mocne strony,
- Docenia wartość rodziny i swoje w niej miejsce,
- Korzysta z dóbr kultury,
- Potrafi zachować się odpowiednio do sytuacji, w której się znalazł,

- Rozwiązuje konflikty w akceptowalny społecznie sposób,
- Prawidłowo nawiązuje i utrzymuje kontakty z innymi ludźmi,
- Umie współdziałać i współpracować w grupie,
- Nie podejmuje zachowań ryzykownych,
- Zna znaczenie rodziny w życiu człowieka,
- Potrafi wypowiadać własne zdanie, prezentować postawy, potrzeby,
- Potrafi zaplanować dalszą drogę kształcenia zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i możliwościami, jest wyposażony w rzetelną wiedzę, pozwalającą mu na kontynuowanie edukacji na wyższym szczeblu.
- Prowadzi wolny od nałogów, agresji i przemocy, zdrowy styl życia,
- W racjonalny sposób spędza czas wolny,
- Rozwija swoje zainteresowania, pasje, hobby,
- Dbą o środowisko naturalne,
- Prezentuje postawę szacunku, tolerancji wobec inności, troski w stosunku do osób wymagających wsparcia,
- Jest patriotą. Zna i szanuje symbole narodowe,
- Zna historię i problemy dnia dzisiejszego swojej miejscowości, regionu, kraju, Europy,
- Zna swoje prawa i obowiązki jako obywatela, człowieka, ucznia.
- Jest odporny na próby manipulacji ze strony środków masowego przekazu i innych ludzi,
- Potrafi wyszukiwać i selekcjonować potrzebne informacje.

8. Zadania wynikające z realizacji programu

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ROZWOJU SFERY FIZYCZNEJ UCZNIĄ:

Zadanie	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Troska o środowisko naturalne.	Zajęcia z wychowawcą Organizowanie i udział w konkursach Zajęcia przyrody, geografii	Wychowawcy klas, nauczyciele przyrody, geografii, zainteresowani nauczyciele
Umiejętność mówienia „nie” w sytuacjach ryzykownych.	Zajęcia warsztatowe	Pracownicy poradni psychologiczno -

		pedagogicznej
Podstawy zdrowej diety.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia przyrody	Wychowawcy klas, nauczyciel przyrody
Dostosowanie odżywiania się do trybu życia i pory roku.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia przyrody	Wychowawcy klas, nauczyciel przyrody
Zapobieganie powstawaniu zaburzeń odżywiania się.	Zajęcia warsztatowe, zajęcia z wychowawcą, zajęcia WDŻ, przyrody	Wychowawcy klas, nauczyciele przyrody, WDŻ, pracownicy poradni
Aktywny sposób spędzania wolnego czasu.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia w-f	Wychowawcy klas, nauczyciele w-f
Zachęcanie uczniów do aktywności fizycznej.	Sportowe zajęcia pozalekcyjne	Nauczyciel w-f
Doskonalenie sprawności fizycznej, propagowanie aktywnego spędzania wolnego czasu.	Pozalekcyjne i pozaszkolne sekcje sportowe, zawody sportowe, gazetki klasowe, szkolne.	Wychowawcy, nauczyciel przyrody, nauczyciel wychowania fizycznego, opiekun samorządu
Rozbudzanie potrzeby ochrony środowiska naturalnego.	Realizowanie edukacji ekologicznej, wycieczki do miejsc ochrony pomników przyrody, parków narodowych.	Wychowawcy, nauczyciel przyrody

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ROZWOJU SFERY INTELEKTUALNEJ UCZNIĄ:

Zadanie	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Rozwijanie zainteresowań.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia edukacyjne	Wychowawcy klas, odpowiedzialni nauczyciele
Planowanie dalszej drogi kształcenia.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia warsztatowe	Wychowawcy klas, pracownicy poradni
Korzystanie z dóbr kultury: teatr,	Wyjścia klas,	Wychowawcy klas,

kino, filharmonia, muzea, książka.	zajęcia z wychowawcą Zajęcia edukacyjne	odpowiedzialni nauczyciele
Monitorowanie i kontrola frekwencji uczniów.	Praca wychowawców klas, nauczycieli, pedagoga szkolnego, wyróżnienia za najlepszą frekwencję w szkole	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny
Motywowanie do osiągnięcia lepszych wyników w nauce.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia edukacyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele
Wywiązywanie się z uczniów z obowiązków szkolnych: przygotowywanie się do zajęć, systematyczne uczęszczanie na zajęcia lekcyjne.	Dyżury, konsultacje nauczycieli, wychowawców, zebrania z rodzicami, indywidualne spotkania, rozmowy	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny
Zapobieganie powstaniu trudności w nauce.	Zajęcia warsztatowe Systematyczna kontrola frekwencji uczniów.	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, pracownicy poradni
Upowszechnianie czytelnictwa wśród uczniów.	Zajęcia biblioteczne, zajęcia z wychowawcą	Wychowawcy klas, nauczyciel bibliotekarz
Nabywanie postaw asertywnych, nauka stosownego używania słowa „nie” jako postawy, dzięki której możemy zachować swoją tożsamość i poczucie własnej wartości.	Pogadanki, warsztaty, zajęcia z wychowawcą	Wychowawcy klas, pedagog, pracownicy poradni
Kształtowanie umiejętności poszukiwania informacji i poszerzania wiedzy, stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju osobistego uczniów.	Wykorzystanie pracowni komputerowej w trakcie procesów lekcyjnych i pozalekcyjnych, korzystanie z pracowni przedmiotowych, wykorzystanie zasobów biblioteki szkolnej	Wszyscy nauczyciele

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ROZWOJU SFERY EMOCJONALNEJ UCZNIĄ:

Zadanie	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych wzajemnych relacji.	Zajęcia edukacyjne i zajęcia pozalekcyjne	Nauczyciele , pracownicy administracji i obsługi
Rodzina jako wartość i miejsce kształtowania człowieka.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia WDŻ, religii	Wychowawcy klas, nauczyciele WDŻ i religii
Hobby, zainteresowania, pasje.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia edukacyjne, zajęcia pozalekcyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele
Tolerancja wobec inności.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia edukacyjne, zajęcia pozalekcyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele, rodzice
Troska o ludzi starszych, chorych, potrzebujących.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia pozalekcyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele, rodzice
Właściwy obraz własnej osoby i poczucie wartości własnej.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia pozalekcyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele, pracownicy poradni, rodzice
Właściwy odbiór i wykorzystanie mediów – wykorzystanie i selekcja informacji, odporność na próby manipulacji.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia pozalekcyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele, pracownicy poradni, rodzice
Radzenie sobie w sytuacjach trudnych, stresujących. Radzenie sobie z agresją własną oraz zachowaniami agresywnymi i przemocą innych.	Zajęcia warsztatowe	Pracownicy poradni
Kształtowanie umiejętności okazywania własnych uczuć i emocji, nauka kontroli własnych	Spotkania z pedagogiem szkolnym, zajęcia psychoedukacyjne.	Pedagog, pracownicy poradni

emocji, umiejętność budowania właściwych relacji z rówieśnikami i otoczeniem, zdobywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.		
--	--	--

**DZIAŁANIA W ZAKRESIE ROZWOJU SFERY
DUCHOWEJ I SPOŁECZNEJ UCZNIĄ:**

Zadanie	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Symbole narodowe.	Zajęcia z wychowawcą, lekcje historii	Wychowawcy klas, nauczyciel historii
Tradycje rodzinne.	Zajęcia z wychowawcą, lekcje historii i religii	Wychowawcy klas, nauczyciele historii i religii
Historia i dzień dzisiejszy mojej okolicy.	Zajęcia z wychowawcą, lekcje historii	Wychowawcy klas, nauczyciel historii
Normy moralne, społeczne, prawne, religijne.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia edukacyjne i zajęcia pozalekcyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele
Prawa i obowiązki ucznia, obywatela, człowieka.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia edukacyjne i zajęcia pozalekcyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele
Kultura dnia codziennego w rodzinie i szkole: zachowanie, słownictwo.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia edukacyjne i zajęcia pozalekcyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele
Zachowanie się w różnych sytuacjach: uroczystości rodzinne, szkolne, imprezy młodzieżowe, sytuacje oficjalne.	Zajęcia z wychowawcą, uroczystości, konkursy, imprezy szkolne i pozaszkolne	Wychowawcy klas, odpowiedzialni nauczyciele
Nawiązywanie i utrzymywanie prawidłowych kontaktów z rówieśnikami.	Zajęcia warsztatowe ,zajęcia z wychowawcą, zajęcia edukacyjne	Pracownicy poradni, wychowawcy klas, nauczyciela

Rozwiązywanie konfliktów.	Zajęcia warsztatowe	Pracownicy poradni
Współpraca i współdziałanie w grupie.	Godzina z wychowawcą Zajęcia edukacyjne i zajęcia pozalekcyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele
Rozwijanie umiejętności komunikacji międzyludzkiej, nabywanie nawyków kulturalnego zachowania się w towarzystwie oraz umiejętności prowadzenia rozmowy.	Godzina z wychowawcą Zajęcia edukacyjne i zajęcia pozalekcyjne	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów
Kształtowanie umiejętności oceny własnych zachowań, rozróżnienia dobra od zła oraz wykazania się odwagą cywilną i gotowością do ponoszenia konsekwencji popełnionych błędów.	Zajęcia otwarte prowadzone przez nauczycieli, organizacja pomocy koleżeńskiej, udział w akcjach humanitarnych	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów
Przeciwdziałanie różnym formom dyskryminacji.	Godzina z wychowawcą Zajęcia informacyjne	Wychowawcy klas
Rozwijanie i wspieranie wolontariatu oraz zaangażowania w działalność instytucji i organizacji wspierających pracę szkoły.	Funkcjonowanie koła wolontariatu, współpraca z Policją, GOPS, Strażą Pożarną	Odpowiedzialni nauczyciele

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE:

Zadania profilaktyczne nauczycieli szkoły podstawowej:

- Zwracanie - podczas dyżurów - szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: ubikacje, schody, szatnia itp.
- Informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich

wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły.

- Obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenia papierosów, spożywania alkoholu bądź środków psychoaktywnych w tym tzw. dopalaczy czy niszczenia mienia.
- Wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji.
- Dawanie przykładów sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Zadania profilaktyczne wychowawców klasowych:

- Diagnozowanie i uwzględnianie występowania różnic w dojrzałości dzieci na każdym poziomie nauki a w szczególności rozpoczynających edukację szkolną.
- Pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, Dyrektora szkoły.
- Podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów - godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.).
- Współpraca z rodziną - inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. rozmowy profilaktyczne na wywiadówkach.
- Realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, zażywania narkotyków i środków psychoaktywnych tzw. dopalaczy, rozwijania umiejętności interpersonalnych.
- Wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych.
- Organizacja koleżeńskiej pomocy w nauce.

- Kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia.
- Systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci.
- Pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

Zadania profilaktyczne rodziców:

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców:

- Każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązki szkolne.
- Rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym bądź Dyrektorem szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom.
- Rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych.
- Rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów.

PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH:

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Poznanie środowiska rodzinnego uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ sporządzenie list uczniów, potrzebujących pomocy; ➤ rozmowy z uczniami i rodzicami, sporządzenie listy najistotniejszych potrzeb; ➤ wywiady środowiskowe; 	wychowawcy klas

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ współpraca z GOPS, sądem, policją. 	
<p>Dbanie o realizację obowiązku szkolnego przez uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przestrzeganie procedury postępowania wobec ucznia nierealizującego obowiązku szkolnego; ➤ systematyczna kontrola obecności uczniów na wszystkich lekcjach i obowiązek nauczyciela zaznaczenia nieobecności ucznia na zajęciach w dokumentacji przebiegu nauczania; ➤ dokonywanie okresowej oceny sytuacji wychowawczej w szkole; ➤ zapoznawanie z warunkami życia uczniów, sytuacją rodzin – wywiady środowiskowe, rozmowy z rodzicami, uczniami; ➤ objęcie pomocą specjalistyczną uczniów, u których podejrzewa się różnego rodzaju zaburzenia lękowe (depresja, fobia szkolna, itp.); ➤ udzielanie rodzicom porad ułatwiających rozwiązywanie problemów dotyczących nieuzasadnionych absencji dzieci w szkole; ➤ współpraca z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły. 	<p>wychowawcy i inni nauczyciele (przy współpracy z rodzicami)</p>
<p>Pedagogizacja rodziców- zagadnienia dotyczące uzależnień, dbania o higienę osobistą, przemocy i agresji, wychowawczej funkcji rodziny, współczesnych zagrożeń.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pogadanki; ➤ indywidualne rozmowy; ➤ spotkania z gośćmi; ➤ tablice ścienne informacyjne; ➤ ulotki, akcje informacyjne. 	<p>Dyrektor; wychowawcy; pielęgniarka; zaproszeni goście</p>
<p>Stworzenie systemu pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, mającymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ badanie dojrzałości szkolnej uczniów klas I na starcie szkolnym; ➤ zaplanowanie prac zespołów 	<p>pedagog; wychowawcy</p>

<p>problemy edukacyjne i wychowawcze.</p>	<p>powołanych do opracowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – IPET – Indywidualnych Programów Edukacyjno- Terapeutycznych – KIPU – Kart Indywidualnych Potrzeb Uczniów ➤ zaplanowanie i realizacja działań wspierających uczniów: – zajęcia korekcyjno -kompensacyjne przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia) – zajęcia rewalidacyjne przeznaczone dla uczniów z orzeczeniami – zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z poszczególnych przedmiotów – zajęcia logopedyczne ➤ udzielanie rodzicom pomocy w zakresie wskazywania instytucji służących specjalistyczną pomocą; ➤ organizacja spotkań indywidualnych z rodzicami przez wychowawców i pedagoga; ➤ systematyczna współpraca z instytucjami zajmującymi się wspieraniem uczniów i rodzin z problemami edukacyjnymi i wychowawczymi: poradnia psychologiczno-pedagogiczna, powiatowe centrum pomocy rodzinie. 	
<p>Integracja klasowa i szkolna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uroczystości i imprezy klasowe z udziałem rodziców ➤ uroczystości szkolne 	<p>wychowawcy; wyznaczeni nauczyciele</p>
<p>Kształtowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie odpowiedzialnej 	<p>wychowawcy i inni</p>

<p>podstawowych wartości społecznych: -szacunek dla drugiego człowieka, -szacunek dla zdrowia i życia, -rodzina i ojczyzna, -przyjaźń i koleżeństwo.</p>	<p>postawy oraz wdrażanie uczniów do kulturalnego zachowania się w relacji z osobami dorosłymi i rówieśnikami.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uczestniczenie uczniów w wydarzeniach kulturalnych szkoły, wycieczkach, rajdach, wyjściach, festynach, zawodach sportowych. ➤ ukazywanie miejsca podstawowych wartości społecznych w codziennym życiu człowieka na godzinach wychowawczych, zajęciach świetlicowych i pozalekcyjnych. 	<p>nauczyciele (przy współpracy z rodzicami)</p>
<p>Bezpieczeństwo w życiu codziennym, w szkole i poza nią (droga do/ze szkoły, korzystanie z urządzeń elektrycznych i elektronicznych,). Udzielanie pierwszej pomocy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zajęcia według planów wychowawców; ➤ spotkania z policjantem; ➤ uświadomienie zasad prawidłowego zachowania ucznia w ruchu drogowym; ➤ sprawowanie dyżurów na korytarzach przez nauczycieli; ➤ godziny wychowawcze – pogadanki na temat : <ul style="list-style-type: none"> – Moje zachowanie w szkole i poza nią. – Bezpieczna droga do szkoły i ze szkoły. – Bawimy się bezpiecznie. – Nie ufam obcym. 	<p>wychowawcy; pedagog; nauczyciele; zaproszeni goście</p>
<p>Motywowanie uczniów do właściwego zachowania poprzez przestrzeganie systemu nagród i kar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ stosowanie na co dzień wewnątrzszkolnego systemu nagród i kar oraz klasowych ustaleń 	<p>Dyrektor; pedagog; wychowawcy; nauczyciele; rodzice</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prezentowanie na zajęciach z wychowawcą zainteresowań i pasji uczniów; 	<p>Dyrektor; pedagog; wychowawcy; nauczyciele</p>

<p>Systematyczne motywowanie uczniów do nauki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizacja zajęć pozalekcyjnych zgodnie ze zdiagnozowanymi wcześniej potrzebami uczniowskimi; ➤ przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych, tematycznych, interdyscyplinarnych, artystycznych i sportowych; ➤ organizacja przez pedagoga szkolnego zajęć z zakresu technik uczenia się, umiejętności radzenia sobie z problemami i stresem; ➤ organizacja zajęć wspierających pracę ucznia zdolnego; ➤ indywidualizacja procesu edukacyjnego oraz systemu oceniania wobec uczniów tego wymagających; ➤ uwzględnianie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej zwartych w opiniach i orzeczeniach; ➤ stosowanie pochwał nawet najmniejszych sukcesów, wobec uczniów wymagających wsparcia. 	
<p>Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wczesna diagnoza pod kątem dydaktycznym i społecznym; ➤ zajęcia wyrównawcze, logopedyczne, terapeutyczne; ➤ zajęcia korekcyjno-kompensacyjne; ➤ spotkania ze specjalistami – pedagog szkolny; ➤ rozmowy wychowawców i innych nauczycieli z rodzicami i uczniami; ➤ dostosowanie programów dydaktycznych do poziomu intelektualnego ucznia; ➤ wzbudzanie motywacji do nauki 	<p>pedagog; wychowawcy; nauczyciele; rodzice;</p>

	<p>różnymi metodami;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ udział uczniów w zajęciach w ośrodkach terapeutycznych. 	
Przeciwdziałanie agresji, przemocy fizycznej i psychicznej.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu agresji realizowane w każdej klasie; ➤ spotkania uczniów z zaproszonymi gośćmi: pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej, policjantami. 	Dyrektor; pedagog; wychowawcy; nauczyciele; rodzice; zaproszeni goście
Nabywanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ spotkania klas z pedagogiem; ➤ zajęcia integracyjne w klasach; ➤ zajęcia z komunikacji interpersonalnej; ➤ zajęcia na temat rodzaju emocji i umiejętnego ich rozpoznawania; ➤ ukazywanie pozytywnego i negatywnego znaczenia stresu; ➤ zajęcia na temat negatywnych konsekwencji agresji; ➤ odpowiedzialność prawna uczniów – zajęcia z udziałem pracownika policji; ➤ wyjazdy klasowe, wycieczki (teatr, muzeum, warsztaty, wycieczka turystyczna). 	pedagog; wychowawcy klas
Zapobieganie kontaktom z alkoholem, papierosami, narkotykami, lekami, substancjami psychoaktywnymi (tzw. dopalaczami).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych; ➤ kształtowanie zachowań asertywnych : <i>dziękuję nie piję, dziękuję nie palę, dziękuję nie biorę;</i> ➤ udział uczniów w pogadankach, warsztatach i innych formach poznawania środków uzależniających i konsekwencji ich spożywania, np.: 	wychowawcy; pedagog szkolny; nauczyciele; pielęgniarka; rodzice

	- środków psychoaktywnych, - dopalaczy, - tytoniu, - alkoholu, - narkotyków, - leków stosowanych powszechnie do leczenia infekcji, -napojów energetyzujących ➤ pogadanki, rozmowy i warsztaty na lekcjach wychowawczych; ➤ projekcje filmów edukacyjnych; ➤ przeprowadzanie lekcji wychowawczych, pogadanki we wszystkich klasach na temat szkodliwości palenia tytoniu, spożywania alkoholu, narkotyków, dopalaczy; ➤ przeprowadzenie zajęć warsztatowych o tematyce antyalkoholowej, antynikotynowej, antynarkotykowej i antydopalaczowej; ➤ udział w ogólnopolskich i regionalnych działaniach profilaktycznych; ➤ gazetki ściennie, szkolne kampanie informacyjne; ➤ przeprowadzenie akcji informacyjnych dla uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczących zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią, form pomocy specjalistycznej dla uczniów zagrożonych tym problemem lub mających kontakt ze środkami psychoaktywnymi w tym tzw. dopalaczami oraz dotyczących działań z zakresu edukacji prawnej: - gazetki, - konkursy - debaty - ulotki - konsultacje ➤ korzystanie z bazy programów	

	<p>rekomendowanych w Krajowym Biurze ds. Przeciwdziałania Narkomanii, w Państwowej Agencji Rozwiązywania problemów Alkoholowych, w Ośrodku Rozwoju Edukacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ imprezy antynikotynowe, antyalkoholowe, antynarkotykowe mające na celu kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie zajmuje jedno z głównych miejsc: <ul style="list-style-type: none"> – konkursy plastyczne – konkursy literackie – scenki profilaktyczne – teatryki profilaktyczne – programy profilaktyczne 	
<p>Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania społecznego w relacji z rówieśnikami i dorosłymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zajęcia rozwijające relacje interpersonalne w każdej klasie 	<p>wychowawcy; pedagog; nauczyciele; rodzice</p>
<p>Promowanie zdrowego stylu życia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ udział w programach: „Owoce i warzywa w szkole”, „Mleko w szkole”; ➤ zwracanie uwagi na drugie śniadanie uczniów i promowanie zdrowego odżywiania; ➤ organizowanie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów sportowych, kół zainteresowań; ➤ lekcje wychowawcze na temat organizacji wolnego czasu; ➤ propagowanie aktywności sportowej, zachęcanie do udziału w czynnym uprawianiu sportu na zajęciach SKS; ➤ organizacja zajęć umożliwiających aktywny tryb życia, np. rajdy piesze i rowerowe. 	<p>wychowawcy; pedagog; nauczyciele; pielęgniarka; rodzice</p>

Ochrona uczniów przed niepożądanymi treściami w Internecie.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zajęcia dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom od komputera realizowane w każdej klasie 	nauczyciel informatyki; pedagog; wychowawcy; nauczyciele; rodzice
Wspieranie dzieci z rodzin będących w trudnej sytuacji materialnej.	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy indywidualne wychowawcy bądź pedagoga z uczniami, rodzicami- dożywianie, zapomogi 	Dyrektor; wychowawcy; nauczyciele; rodzice
Współpraca z rodzicami.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przedstawienie rodzicom podstawowych dokumentów regulujących pracę szkoły ➤ ustalenie zasad kontaktowania się z rodzicami uczniów; ➤ zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy przez specjalistów szkolnych (pedagog, zajęcia logopedyczne); ➤ przedstawienie harmonogramu spotkań z wychowawcami; ➤ zachęcenie rodziców do współpracy we wspólnym rozwiązywaniu problemów wychowawczych zaistniałych w szkole. 	Dyrektor; wychowawcy; pedagog; nauczyciele; rodzice
Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie profilaktyki i interwencji.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ udział nauczycieli i specjalistów szkolnych w konferencjach, warsztatach i szkoleniach, dotyczących profilaktyki uzależnień ➤ rozwijanie współpracy z instytucjami promującymi zdrowy styl życia i oferujących pomoc w zakresie profilaktyki uzależnień ➤ systematyczny rozwój współpracy z rodzicami i Radą Rodziców w zakresie profilaktyki 	Dyrektor; wszyscy nauczyciele; rodzice

DZIAŁANIA INTERWENCYJNE:

Zadania	Odpowiedzialni
Wyciąganie konsekwencji wobec uczniów postępujących niezgodnie z postanowieniami Statutu Szkoły.	Wychowawcy klas Dyżurujący nauczyciele Dyrekcja
Reagowanie na zachowania uczniów, które mogą wskazywać na zażycie przez nich środków odurzających.	Wszyscy pracownicy
Współpraca z rodzicami uczniów wykazujących zachowania ryzykowne.	Pedagog szkolny Wychowawcy klas
Kierowanie do psychologa bądź poradni uczniów potrzebujących szczególnego wsparcia i pomocy.	Pedagog szkolny
Kierowanie na terapię uczniów, którzy byli sprawcami lub ofiarami przemocy w szkole lub w domu.	Pedagog szkolny
Indywidualne rozmowy z uczniami sprawiającymi problemy lub wymagającymi pomocy.	Wychowawca klas Pedagog szkolny
Współpraca z rodzicami uczniów wagarujących. Podpisywanie i realizacja kontraktów.	Wychowawcy klas Pedagog szkolny
Współpraca z instytucjami niosącymi pomoc w różnych sytuacjach życiowych.	Pedagog szkolny

9. Ewaluacja programu

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny poddawany będzie ustawicznej ewaluacji i weryfikowany według potrzeb – ma charakter otwarty. W ewaluacji uwzględniane zostaną opinie uczniów, rodziców i nauczycieli, pracowników szkoły, przedstawicieli organu prowadzącego.

Ewaluacja programu:

- Cel: Sprawdzenie skuteczności podjętych działań w odniesieniu do wyznaczonych zadań w celu naniesienia modyfikacji w kolejnym roku szkolnym

- Kryteria: realizacja programu w poszczególnych klasach odnotowana w dokumentacji szkolnej – tematy godzin wychowawczych i inne zapisy dokonywane w dzienniku lekcyjnym
- Formy ewaluacji:
 - ankiety ewaluacyjne;
 - wywiad środowiskowy, w tym wywiad z rodzicami;
 - opinie uczniów i rodziców;
 - analiza dokumentów szkoły;
 - obserwacja zachowań uczniów,
 - rozmowy z dziećmi, nauczycielami, rodzicami oraz innymi pracownikami szkoły.

Osobami ankietowanymi będą rodzice, nauczyciele oraz uczniowie naszej szkoły. Wyniki badań ewaluacyjnych umożliwią wprowadzenie korekt do programu: eliminowanie elementów zbędnych, mało efektywnych i wprowadzenie nowych elementów o większej sile oddziaływania.